

Odamızdan Bazı Dilekler

Günay AKARSU
Y. Müh.-I. T. Ū.

Ali TIREGOL
Müh.-Robert Koleji

Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğü, Odamızın bu Kongresinde Bankamız Elektrik Mühendislerini temsil etmek üzere ikimizi görevlendirmiştir. Biz iki arkadaş bu görevden gurur duymaktayız. Toplantıya katılmak üzere seçildiğimizi öğrendikten sonra işin önemini göz önünde tutarak hemen çalışmaya başladık. Ancak, vaktin darlığı dolayısıyla huzurunuzda istediğimiz kadar faydalı ve ilgi çekici bir raporla çıkamadığımızı sanıyoruz. Hatta belki de getirdiğimiz konular bizden beklenen özellikte olmayacaktır.

Bununla beraber mesleğimizle ilgili her mevzuun burada ortaya konması ve görüşülmesinde fayda görmekteyiz. Böyle «Elektrik Mühendisliği» adını taşıyan bir toplantıda gerçi daha çok bilimsel ve teknik meseleler görüşülmek gerekirse de hepimizi ilgilendiren günlük çalışma hayatımızın problemleri için de bu kongreyi en elverişli bir fırsat sayıyoruz.

Gemilerde elektriğin bazı hususiyetlerini, bu sahadaki inkişafı ve bu mevzularda memleket içindeki başarıları söz konusu ederek, faydalı bir yazı hazırlamak istemiştik. Fakat bundan evvel daha basit konu içinde kalarak, raporumuza çalışırken karşılaştığımız güçlüklerden bazılarını ele almayı tercih ettik.

Proje ve hesaplarla meşgul Mühendisin işi büyüktür. Buna karşı projeleri tatbik kuyan Mühendisin karşılaştığı güçlükler de mühimsenecek değildir. Biz sayın kongre Üyelerine kendi çalışma alanımızda karşılaştığımız aksamaları ve bunun yanında bazı temennilerimizi birer kanaat olarak sunmak istiyoruz. Bunları sıralarken yalnız Elektrik Mühendisleri Odasının yetki ve konularıyla kendimizi tahdid etmeğe lüzum görmedik. Baba geniş bir alanı seçerek «Türkiyede çalışan elektrik Mühendislerinin pratik alanda karşısına çıkan güçlükleri» incelemeyi daha doğru bulduk. Ve bu konuda kendi bildiklerimizi huzurunuzda getirdik.

Bu toplantıyı dertlerimizi ortaya koyup, duyurmak için bir vesile yapmak istedik. Söylediklerimiz hiç bir şekilde bir tenkid kastını taşımamaktadır. Amacımız sadece dertlerimizi ve dileklerimizizi gözler önüne sermek, Odamız yöneticilerine duyurmak ve onların doğru ve yerinde buldukları üzerinde yetkili organlarla bağıntı kurmalarını sağlamaktır.

1) Bu gün Memleketimizde Elektrik Endüstrisindeki imalât hem inkişaf halindedir ve hem de küçümsenmeyecek bir seviyeye ulaşmıştır. Bu ilerleme memnurlukla karşılanabilir. Burada kimseyi

kırmamaya dikkat ederek şunları da söyleyebiliriz : Bazı elektrik malzemesinin, meselâ bazı kabloların Türkiyede yapıldığını önce kabul etmemiş ve sonrada gerçeği görünce memnun olmuş arkadaşlarımız vardır. Bunun yanında şimdilik bizde yapılmıyan fakat yapılması mümkün olan ele alınmamış malzeme cinsleri de vardır.

Fakat bizim, huzurunuzda getirmek istediğimiz bizdeki imalât listesini yeni malzemeyle uzatmak değildir. Bu malzemenin kalitesi üzerinde durulması, hatta memlekette yapılan malzeme çeşidi sayısını azaltmak bahasına bile olsa kalitenin düzeltilmesini gerekli görmekteyiz.

Bugün inkişaf halinde olan memleketimizde fedakârlıklarla temin edilen dövizlerle bir çok ve çeşitli malzeme ve teçhizat gelmektedir. Bu cihazları daima çalışır vaziyette tutmak Mühendislik camiamızın büyük vazifelerinden biridir. Denizcilik Bankasının işbu bakım mevzuunda büyük vazife, mesuliyet ve bunun yanında zorlukları da vardır. Bize bu bakımla vazifeli diğer arkadaşlara lüzumlu malzeme kaliteli olarak bulunursa gerek işletme ve gerekse ekonomik sahada büyük faydalar sağlanmış olacaktır.

Memleketimizde imalâtın kontrollardan geçtiğine eminiz. Ancak, biz kendi işlerimizde evsafı bokuksuz veya kifayetsiz birçok malzeme ile karşılaşmaktayız. Bu sebepten bazı malzemeyi güvenle kullanamaz duruma girmekteyiz. Bir vakitler büyük partiler halinde alınan elektrik malzemesi muayene ve mukayeseleri pek az zaman alırken bugün bir iki kalemin bile tetkiki zahmetli ve tereddüde götürücü bir iş haline girmiştir. Adı veya etanş enterüptör ve emsalinde sağlam ve dayanıklı malzeme bulmak zorlaşmıştır. Eskiden, aldığımız tarihi unuttuğumuz kadar uzun zaman kullanılabilen bu malzeme şimdi çabucak bozulmakta ve sık sık yenilenmektedir. Daha geçenlerde yaptırdığımız elektrik ve tevzi tablolarında bazı firmaların yerli yapılabilen malzemeyi dahi ithal malı olarak vereceğini beyanla bir tevaffuk göstermek istemiştir.

Biz de işlerimizde emniyet, temiz malzeme ve işçilik aramakta ve kaliteli malzemedan mahrum kalmak istememekteyiz. Malûmları olduğu veçhile gemilerdeki elektrik tesisatı ayrıca, Lloyd ve emsali nimâmat ile kayıt altına alınmış olmaktan başka bu tesisat mezkûr müesseselerin enspektörlük muayene ve kabulünden geçirilmeğe bağlı bulunmaktadır. Bizler bütün bu kayıtlara rağmen gemi

tesislerimizde yerli yapılan her malzemeyi kullanmak gayretleri içindeyiz. Kara tesislerimizde de aynı gayretleri sarfetmekteyiz. Fakat zorluklar karşısındayız.

Satın alınan malzeme ya üstünde yazılı değere gerçekten uymamakta, ya da artık söylenmesi gereksiz hale gelmiş olan en tabii özellikleri göstermemektedir. Bunu daha kolay anlatmak için hemen burada bir misal verelim : Artık elektrik iletken telinde kullanılacak bakırın elektrolitik olması lüzumu konuşulmamaktadır. Bir vakitler bu bakır bulunmaz iken adı bakır iletkenine göre hesap ve projesini yaparak tesisler kurmuş arkadaşlarımız vardır. Fakat bu gün sanayimiz piyasaya elektrolitik bakırı fazlasıyla yetiştirebilmektedir.

Nizamatomuz iletkenlerde elektrolitik bakır kullanılmasını emretmekte ve bu husus oldukça sıkı şekilde takip edilmektedir. Fakat buna rağmen iletken ve tablo barlarında piyasamızdaki bakır imalatının her zaman elektrolitik olduğuna eminmiyiz? Biz adı bakır iletken ve adı bakır tablo barları ile karşılaştık. Bu mevzuda çok şey de işitiyoruz.

«Efendim, dikkat edin de bozuk ve evsafsız mal almayın» sözünü söylemek kolaydır. Biz bu mevzuun esaslı şekilde halledilmesine gidilmesini faydalı görüyoruz. Biz de ihtiyacımız olan malzemenin hep dahili imalatımızdan alınmasına gayret etmekteyiz. Gemilerimizin içinde kurduğumuz tablolarda bile bazı şalter ve ölçü aletlerinden sonra gelen malzemeyi yerli olarak kullanmaktayız. Fakat bugün karşılaştığımız bir çok malzeme ya emniyetsiz vasıfta veya çabuk bozulacak kadar hafif ve fena yapılmış durumdadır.

Diğer taraftan; daha ekonomik bulduğumuz ve senelik sarf miktarı mühim yekûnlara çıkan bazı kabloları yerli yaptırmayı bir fayda görüyor ve hatta bir vazife biliyoruz. Fakat yeni imalat tekniğinde daha hafif ve pek ölçülü miktarda malzeme kullanılmakta ve bu malzemenin kalitesine güvenilmektedir. Malzeme kalitesi mevzuunda endişemiz olmasa Müessesemiz ve Memlekete faydalı yeni malzeme imalatına çığır açmağa hazırız.

Bu konuda çeşitli misaller vermek mümkündür. Yerli bobin tellerinin kesitleri aynı değeri devamlı olarak göstermemekte, bazı yerlerde incelmekte, sonra yine nominal değerine çıkmaktadır. Aynı şekilde bobin telinin üzerindeki pamuk sargının kalınlığı, sıklığı da hep değişmekte belli bir homojenliği sağlamamaktadır. Hatta bazen bir bobin teli makarasından bütün olması gereken tel parçalı çıkmaktadır. Bobin telinde dahi acaba hep elektrolitik bakır mı kullanılmaktadır? Bobinajda bu hususun mühim olduğu malûmdur.

Bu durum hep aynı kaldığına göre her Mühendis arkadaşımız böyle nice imalat hataları ile karşılaşmıştır. Onun için misalleri arttırmayı gereksiz

buluyoruz. Sıkı ve sürekli bir kontrol sistemi kurularak bu aksaklıkların giderilmesi gereklidir.

Biz pratik hayatta çalışan Mühendisler olarak piyasadan aldığımız malın doğruluğuna, normlara uygunluğuna güvenebilmeliyiz. Çünkü elimizde bu kontralları yapacak laboratuvarlar, ölçü aletleri bulunmayabilir. Çalışma yerine göre sağlanabilen değişik kontrol imkânları ise bozuk malzeme alımı önleyememektedir.

Ayrıca, bazan öyle kusurlarla karşılaşmaktayız ki, bunlar çoğu defa aklımıza gelmemektedir. Sizler de takdir edersinizki, meselâ aldığımız bir sigortanın üzerinde yazılı olan akımdan daha küçük değerde atabileceğini düşünmek ilk bakışta aykırı görülmektedir. Halbuki bizim başımızdan bu da geçmiştir. Kalitesiz malzeme imalatının durdurulması ekonomik bir lüzum olduğu kadar ortaya bir tesis kurmakla meşgul bir arkadaş lüzumsuz ve hatta bazan müşküllere götürme zahmetlerden kurtarma bakımından da zaruridir.

Denizcilik Bankası işletmeciliğinde pek çok miktarda dalgalı ve doğru akım elektrik motoru ve tamiri işi bulunmaktadır. Bu konuda çok ve çeşitli güçlüklerle karşılaşmaktayız. Sonunda biz de bobinaj malzemesini dışardan getirtme fikri gelişmeye başlamıştır. Yılların tecrübesi ile ustalaşmış işçilerimizin çalışma ve tekniklerinde uzun incelemeler sonunda bile kusur bulamadığımız halde bu durumla karşılaşmamız da gösteriyorki aksaklık malzemededir. Bobin sarımında kullanılan tel, izolan muşamba, vernik vesaire gibi malzeme dış görünüş bakımından kusursuz intibanı- vermekte ise de, aslında isetnen özelliklerden çok düşüktür.

Piyasada bobin sarma işlerinde tecrübeli ve güvenilir atölyeler ise malzemeyi dışardan getirdiğimiz takdirde iş kabul etmektedirler. Piyasada bilhassa bobinajda kullanılan ve işine göre evsafi ayrılan çeşitli vernikler bulmak imkânsız gibidir. Bu yüzden bazı hallerde marangoz verniğinin izolan vernik yerine kullanıldığı çok görülmüştür. Satılan malzemenin buna benzer aksaklıkları yüzünden Bankamızın elektrik bakım ve tamirleriyle sorumlu olan arkadaşlarımız müşkül durumlara düşmektedirler. İşletmede aksamalar olmakta ve büyük sayıda motor tamiratında sık sık rastlanan arızalarla gerek malzemeye ödenen paralar ve gerekse işçiliklerle milli servete zararlar yapılmaktadır.

Odamızın bu konu üzerinde dikkat ve önemle durması, yetkili organlarla temasa geçerek piyasada satılan malzemeyi güvenilir şekilde kontrol altına alması gerektiği kanaatindeyiz. Yeni kurumlarla ya da şimdi bulunan kurumların daha rasyonel çalıştırılmasıyla sağlanacak olan bu kontrol yapıcı, koruyucu ve teşvik edici mahiyette olmalıdır. Böylece yerli imalatın gelişmesini sağlamak gibi bir ödevi de başarması mümkündür. Kontrol-

İn koruyucu ve teşvik edici olmasından bahsettik. Bu konu çoktan ele alınmış bir mevzudur. Bunun icaplarından olarak prensip itibariyle çok taraftar olduğumuz şekilde yerli yapabildiğimiz malzemenin dışardan ithali durdurulmuştur. Bu prensibin, daima muhafaza edilmesi ve her gün bir iki kalemin daha hariçten getirilmesinin durdurulmasını hepimiz isteriz.

Fakat milli servetin gözetilmesinde mühim bir mevzu teşkil eden bakım, yani getirttiğimiz teçhizatın çalışır durumda muhafazası, tamiri için lüzumlu bazı malzemenin gerekli kalitesi sağlanıncaya kadar çok dikkatli tetkikten geçirildikten sonra lâzım olduğu kadar, yalnız bunları doğrudan doğruya tamir işlerinde kullanılanlara mahsus bir müsaade ile ithaline gidilmesi lüzumlu görülmektedir.

Her arkadaş kendi sahasında çeşitli misaller verebilir. Bizim dertlerimizden biri bobinaj olduğu için özür diliyerek, izolan verniği tekrar ele alıyoruz : geçenlerde muteber tanıdığımız bir atölye bir bobinaj işimiz için evvelâ işi reddederek emik ve izole bandın ithal ettirilmesini talep etti. Bu hususu biz kabul etmeyince bir yerlerden orjinal malzemeyi buldu. Acaba nereden buldu? Bizim çıkardığımız netice o malzemenin getirilmesinin zaruri bulunduğudur.

Piyananın sıkı ve sürekli olarak kontrolünün çok güç olduğunu biliyoruz. Fakat meselenin önemli olduğu göz önünde tutularak bir çözüm yolu bulunması gerektiğine de inanıyoruz.

Bunun için çok çeşitli sistemler düşünülebilir. Tetkiklerle en uygununu araştırma yolunda gayret göstermesini odamızdan bekliyoruz. Yalnız burada bizim düşündüğümüz bir sistemi yardımcı olması dolayısıyla belirtmek istiyoruz: lisans sistemi. Ehil elemanlardan kurulacak ve devamlı bu işle meşgul veya kendi görevine ilâveten bu vazifeye katılacak elemanlardan müteşekkil bir kurul iyi iş referansları olan ve imalâtını daima nizamata hudutları içinde tutan ve kaliteli iş çıkaran müesseselere lisans vererek bunları şüpheli olanlardan ayrılmasını sağlayabilir. Lisansda her bir müessesenin imalâtının nelerden ibaret olduğu kayıtlı olacaktır. Tabii lisans vermeden önce imâl edilen malzemeyi şartname ve talimatnamelere göre sıkı kontrolden geçirir.

Tatbikatta çalışan Mühendis bir malzeme alacağı zaman imalâtçının lisansını ve lisansta aradığı malzemenin kaydını görmekle kaliteli malzeme aldığını anlayacak ve bunu güvenle kullanabilecektir. Ne var ki, bu düzenin işlenmesi için de imalâtın sürekli olarak kontrol edilmesi ve malzemede bozukluk görülür görülmez lisansın geri alınması gereklidir. Yoksa lisans bir kere verildikten sonra arkası bırakılırsa, mevcut lisansla yine bozuk malzeme satışı mümkün olacaktır.

Bu lisans sistemi imalâtçılar için olduğu gibi, onarım atölyeleri için de uygulanmalıdır. Çünkü bir çok atölyelerde daha çok kazanç sağlamak için piyasada bulunan iyi malzeme yerine ucuz fakat bozuk malzeme kullanılabilir. Bunun gibi ehliyetsiz kimseler birçok işlerde bazen büyük zararlara yol açmaktadırlar. Onun için onarımcılar için de sürekli bir kontrol sistemi kurularak lisanslar verilmelidir.

Böylece bir çok atölye lisans alabilmek için çalışacak, hem işini büyütecek, hem de iyi iş çıkarmak duruma gelecektir. Böylece bu sistem onarım atölyelerinin gelişmesini de sağlayacak memlekette kaliteli imalât ve işçiliğe yol açılacaktır. Seve seve vereceğimiz bir kaç kuruş fazla para mukabilinde aldığımız malzeme emniyetli olacak, çok daha uzun müddet kullanılabilir ve netice olarak sokağa atılmış masraflar önlenecektir. Aksi takdirde iş sahibi arkadaş ve imalâtçı (yine bir arkadaş) zor durumlara girecektir. Biz bu zorluklar içindeyiz.

Bu konuda bir noktaya daha belirtmek istiyoruz. Lisans veren bu kurulda çeşitli çevrelerin temsilcilerinin bulunması daha verimli olacaktır. Bu kurulda imalâtçıların, aynı malzemeyi dışardan getiren ithalâtçıların katılmasında fayda vardır.

Böylece kurulda meseleler her yönden ortaya konacak, enine boyuna tartışılacaktır. Ayrıca her temsilci kendi gurubunun menfaatlerini koruyacağı için gerçekler daha kesin olarak ortaya çıkacak, daha doğru sonuçlara varılacaktır. Bu kurulun sabit üyelerden kurulması da şart değildir. Konuya, ihtisas bölümüne göre her seferinde değişik Mühendisler katılabilir.

Maksadımız imalâtımızdaki kalitesizliği yok etmek, proje ve tesis ile uğraşan arkadaşımızın kaliteli malzeme ve işçiliği zahmetsiz bulabilmesini temin etmek ve böylece imalât ve onarım standartlarımızı yükseltmektir.

Meselâ bizim; Müessesemiz, yerli imalât ve memleket ekonomisine faydalı yeni kablo tipleri üzerindeki evvelâ bu kabloların kabulüne ait etüdlerimiz, ve sonra gemilerde bu kablolarla göre projelerimiz ve tesis işlerimiz dışında tedarik safhasının zorlukları ile de yüklenmemiz fazla olur. Bir merci, meselâ teklif ettiğimiz lisans işlerini takip edecek kurul bize ve dolayısıyla yerli sanayie ve memleket ekonomisine yardım etmelidir. Biz bu kurula istediğimiz kabloların şartname, numune ve hatta imalâtçıların bildirdikten sonra, kurul yapacağı tetkikler ve lüzumuna göre laboratuvar tahlilleriyle vereceği lisanslar ile hangi imalâtçıya güvenebileceğimizi göstermelidir. Bu konuda laboratuvar ihtiyacının ehemmiyeti aşikârdır. İmalât ve tesellüm kontrollerinde laboratuvar mesaisine her zaman lüzum hasıl olmaktadır.

İstanbul'da Teknik Üniversite Laboratuvarları öğretim amaciyle kurulmuş olmakla beraber pi-

yasanın bir çok talepleri ile zaman, zaman mhamul vaziyette kalmaktadır. Büyük şehirlerimizde piyasa ihtiyaçlarını karşılayacak neticeleri daha kısa zamanlarda verebilecek sınaı tahlil ve tecrübeler için laboratuvarlar kurulması ele alınması gerekli bir iştir.

Standartlar Enstitümüz site inşaatında laboratuvar binasının yükselmekte olduğunu görmekle büyük memnunluk duymaktayız.

2) Her Mühendislik branşı gibi elektrik Mühendisliği de 'günden güne ilgilendiği alanı genişletmekte yeni buluşlar teknik ilerlemelerde çeşitli Uzmanlık kollarına ayrılmaktadır. Artık günümüzde ileri ülkelerde elektrik Mühendisi deyimi bir şey anlatmaz duruma gelmeye başlamıştır. Elektrik Mühendisliği çok sayıda Uzmanlıklara bölünmüş ve bir kişinin bu kollardan ancak birinde yeterli bilgilere sahip olabileceği kabul edilmiştir. Böyle genişleyen çok çeşitli alanda çok çeşitli konulara yayılan teknik bölümün hepsini birden bilmeye imkân yoktur. Bizde ise elektromekanik Mühendisliği daha yeni kaybolmaktadır. Herhangi bir işletmede çalışan bir elektrik Mühendisi elektrige ait her şeyi bilmek vaziyetindedir. Bu gün bir çok arkadaş bir gün bir telefon santrali alıp tesellüm edecek, bir başka gün büyük vinçlere akım verme projesi hazırlayacak, bir enerji nakli problemi ile karşılaşacak, transformatör binasına kadar bütün hesaplan yapacak, bir başka gün de motor sargıları için hesap hazırlayacaktır, ve derken yangın ihbar sistemi şartname ve projesi yapacaktır.

Yahut da daha elektrikle ilgili hangi konular aklınıza gelirse aynı elektrik Mühendisinden hepsini en ince noktalarına kadar bilip kusursuz işler yapması istenecektir. Bu vaziyette olan bir arkadaş bu gün müessesesinin istediği her sahada vazifesini yapmak için bazen kendi bilgi ve tecrübesinden istifade edebilmekte ve bazen da etüd veya daha çok temaslara baş vurmaktadır. Bu arkadaş kendi sahası dışındaki işlerde de camiada mevcut en iyi bilgiyi kolaylıkla bulabilmeli ve işinde tat' bik edebilmelidir. Mühendis arkadaş bağlı olduğu müessesenin işgal sahası mevzularında Uzmanlıgr kabul etmiş olmakla bu sahada mes'ul "vaziyette kalmalı, fakat sahası dışındaki işlerde yine en iyi bilgiyi bulabilmelidir. Meselâ Odamız bu hususta" aktif bir organ halinde mesai gösterir ise müessesesi arkadaşın bahsedilen ihtisası dışı mevzularda en iyi bilgiyi Odadan getirme arzusunu kolaylıkla kabul edecektir.

Bunun için de yukarıda söylediğimiz gibi her birimizin, hem de elektrik Mühendisleri Odasının gerekli çalışmaları yapmasını bekliyoruz. Bilmediği, uzmanı olmadığı bir problemle karşılaşan arkadaşlarımız çeşitli kitaplara, katologlara ve o konunun uzmanlarına baş vurarak işi yerine getirmek-

tedirler. Ama bu arada harcadıkları emek az değildir. O işi ayırdıkları emek ve zamanı her günkü konularına vererek daha uzmanlaşmaları hem kendileri hem de memleket için çok daha faydalı olur.

Durumu ilgililere arz etmekle beraber bir de çözüm yolu teklif ediyoruz :

Elektrik Mühendisleri Odasının elektrikle, ilgili her konuda akla gelen, baş vurulduğu zaman her türlü bilgi verilen bir durum kazanmasında çeşitli yönlerden yararlı görmekteyiz. Bunun için de odamız çalışan Mühendislerin uzmanlıklarına göre bölümlere ayırıp listeler düzenlemelidir. Bu uzmanlar listelerin bir çok yerlerde işe yarayabilir. Bunları şöylece sıralayabiliriz :

Elektrik Mühendisleri Odası bir danışma yeri olarak çalışır. Bir firma, bir işletme veya imalâthane herhangi bir elektrik problemi ile karşılaşınca bunu elektrik Mühendisleri Odasına bildirir. Odanın elinde o işin uzmanlarını gösteren listeler vardır. Oda işin önemine göre bu listedeki Mühendislerden birine veya büyük işlerde bir hey'ete işi havale eder. Mühendis işi inceler, gerekli araştırmaları yapar ve sonucu bir raporla odaya verir. Oda da bunu baş vuran firma ve müesseseye iletir. Böylece hem firmaların, ya da devlet işletmelerinin işlerine en iyi bilgi ulaştırılmış olur. Hem de uzman arkadaşına veya hey'ete maddi bir kazanç sağlanmış olur.

Bu meyanda meselâ pratik işlerimize ait mevzularda odamızın bir basit kartoteks sistemi ile şartnameler toplamağa ve bunları bir revizyon altında tutmasını faydalı görüyoruz. Asansörler üzerinde çalışmayan bir arkadaşın bir yeni tip sür'atli asansör şartnamesi tanzimi işi verilirse, arkadaş bu şartnameyi tanzim ile vakit geçireceğine bunu odadan alabilmelidir. Oda bu şartnameleri mütêhassıs üyelerden toplayacak ve bu suretle ihtiyaç gösteren arkadaşın eline kolaylıkla camiada mevcut en salahiyyetli elden bir şartname resmî mahiyette geçmiş olacaktır.

3) Muhterem kongreye bir de Nafia Şartnameleri üzerindeki dilekçelerimizi kısaca arz etmek istiyoruz : Nafia Şartnameleri bizim için bugün çok kıymetli bir rehberdir. Yalnız, ufakık bir mütalâada bulunabilirsek, teknik alemdeki sür'atli inkişaf karşısında bu tipden olan şartnamelerin mütemadiyen revizyondan geçirilmekte olduğunu kaydetmek isteriz; Biz bu husustan ziyade şartnamede bütün yeniliklerin takibedilerek muvafık görülenlerin tarafımızdan kullanılmasına gerekli müsaadeleri görmek arzusundayız.

Bugün bazı malzeme ve meselâ kablolarda muazzam yenilikler vardır. Memleketimizde birçok tesislerde kullanılmaya başlanmış olan bu kabloların şartnamemizde olmadan nasıl kullandıklarını sorduğumuz zaman meslekdaşlarımız haklı ola-

rak muteber ecnebi şartnamelerin kabul ettiği bu daha istifadeli kabloların kullanılmasının zaruri olduğunu ve kullandıklarını bildirmişlerdir.

Biz şartnamemizden dışarı çıkmamak ve tesislerdeki memleket nizamı ile birlikte bütün yeniliklerin de buraya aksetmesini temenni etmekteyiz. Bu gün~selâhiyetli ağzardan meselâ bizim emektar NKBA nın artık demode olmağa başladığı, bunun yerine daha ekonomik ve hatta hususi kanal istemeyen yeni kabloların emniyetle kullanıldığı işitilmekte, hariçte ve dahilde görölmektedir. Bunlar bizde ya kullanılmaya başlamışlar veya bir çok alâkalılar kullanabilmek için nizamatin müsaadesini beklemektedirler.

Elimizdeki numune ve kataloglarla konstrüksiyonu bakımından daha ucuz olacağını tahmin ettiğimiz, işçiliği daha kolay olacağı görölen ve imalâtçı memleketlerin normlarını girmiş olduğu kataloğlardan anlaşılın bu kabloları gönül bağlamış olmamıza rağmen, daha yeni mühimce parti bir kablo ihtiyacımızı NKBA olarak verdik.

Yeni tip kabloların tetkikten geçirilerek bizce de kabul edilmiş olmasını çok isterdik. Bir husus daha var: Bu yeni kabloları memleketimiz kablo imalâtçıları himaye ve kontrol altında yapabileceklerdir. Buna adeta eminiz. Böylece NKBA gibi mühim bir kalemin muadilinin yerli yapılması problemi halledilmiş olacaktır, çok büyük denecek bir kazanç sağlanmış bulunacaktır.

Binaenalayh kuruluşu mükemmel bir gaye ile yapılmış ve muazzam hizmetler göregelmış nafia nizamatinizin idamesini temenni ederken bunun aynı zamanda bütün yenilikleri toplayarak tanıtan öğretici bir organ haline konmasını bekliyoruz.

Hangi makamın bu işle iştigal edeceğini, sıraya koyacağını veya kimlere iş verilmesi gerektiğini düşünmek bize düşmez. Fakat odamızı bu mevzuda faal ve takip edici görmek istemekteyiz.

4) Dergimizden ufak bir dileğimiz vardır. Bizler meslek alanındaki yenilikleri kendi imkânlarımızla pek takip edemeyiz. Bjr çok neşriyat elimize geçmeyebilir. Bazılarımız için de lisan zorlukları bulunabilir.

Dergimizde, meslek, sahamızdaki yeniliklerin kısaca duyurulmasını ve ilgilenecek arkadaşların malûmat edinebilmeleri için müracaat edilecek menbaların gösterilmesini, ecnebi dillerde yazılmış kıymetli meslek kitaplarının ısım, yazar, dil ve hatta takribi fiyatlarıyla bildirilmesini ve memleketimizde yapılabilen malzemen kaliteli olanlarının tanıtılmasını faydalı görmekteyiz, imalât veya tamir işlerinde dergimize ismi geçmiş bir müessese güvenle iş verilebilecek bir yer olacak ve böylece bir çok zorlukların yok edilmesinde bir adım atılmış olacaktır.

Böylece bazı temennilerimizi huzurunuzda getirmiş oluyoruz. Tekliflerimiz içinde üzerinde durmağa değer bir kısım görülür ve tatbiki hususunda selâhiyetli kimselerin daha da faydalı ve daha iyi tertip içinde bazı usuller vazettiğini görürsek bir vazife yapmış olacağız.

Bir başka vesile ile huzurunuzda kendi branşımızda teknik bir mevzu ile çıkabileceğimizi temenni ederek derin saygılarımızla sözümüze son veriyoruz.